Трибуна вільного українського слова на вільній американській землі

СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Адреса Редакції і Адміністрації: "Svoboda", 81-83 Grand St. Jersey City, N. J. Тел.: HEnderson 4-0237 УНС: HEnderson 5-8740

РІК LXIII. Ч. 1. TWO SECTIONS (SECTION 1) ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК СВОБОДА, СЕРЕДА, 4-го СІЧНЯ 1956. ЦЕНТІВ 15 CENTS No. 1. VOL. LXIII.

КОНГРЕС ЗДА ПОЧИНАЄ ПРАЦЮВАТИ

ВНАСЛІДОК НЕДУГИ ПРЕЗИДЕНТА В ДЕМОКРАТІВ ВИДНО БІЛЬШЕ ОБЕРЕЖНОСТИ ЯК ВОЙОВНИЧОСТИ; ОБИДВІ ПАРТІЇ МАЮТЬ БАГАТО КЛОПОТІВ І ДУМАЮТЬ ПРО ПЕРЕМОГУ В ВИБОРАХ

Вашингтон. — 3 січня 84-ий Конґрес ЗДА почав свою другу сесію, здаючи собі справу з того, що це рік президентських виборів, і тому треба вести дуже делікатну політику, щоб виграти ці вибори. Звичайно в році, в якому відбуваються вибори президента, партія, яка не має свого президента, веде гостру боротьбу, щоб здобути прихильність виборців. Та цього року, як це вже тепер видко, обидві партії не будуть старатися брати за горлянку свого партійного противника, хоч є багато спірних справ. Перед демократами стоять такі труднощі: — 1. В Сенаті демократична більшість становить тільки два сенаторські голоси (49 до 47), а в Палаті Репрезентантів — ця більшість виносить тільки 27 голосів (230 до 203). — 2. Демократи мають поборювати дуже популярного президента, який ще зовсім не вилікувався з своєї серцевої недуги, і тому демократи не зможуть надто гостро атакувати Айзенгавера. — 3. Демократи вже і в першій сесії цього Конґресу вели помірковану політику і не надто гостро атакували уряд президента Айзенгавера. Гадають, що і під час другої сесії 84-го Конґресу демократи вестимуть помірковану політику, хоч, може, її дещо загострять з огляду на осінні вибори. — Републиканці мають також свої клопоти: — 1. Вони ще й досі не знають, чи президент Айзенгавер буде знову кандидувати. 2. Під час попередньої сесії Конґресу дещо зросло те крило републиканців, яке підтримує політику Айзенгавера, бо всі були певні, що Айзенгавер буде ще раз кандидувати. — 3. Та тепер, коли існує можливість, що Президент може відмовитися від поновної кандидатури, праве крило републиканців, яке очолює сенатор Вільям Ф. Новленд, знову підносить голову, і републиканці мусять дбати про те, щоб втримати єдність своєї партії під час боротьби за те, хто має бути їхнім кандидатом на президента. — Републиканці мають клопіт із своїм правим крилом, а демократи із південними конґресменами й сенаторами, які виступають проти надто поступової й ліберальної політики більшости в Демократичній Партії.

Сьома Американська Армія найбільша і найкраще вишколена армія в світі

Штуттґарт, Німеччина. — Командування 7-ої Американської Армії подало до відома у своєму річному рапорті, що ця армія є сьогодні найбільшою і найкраще підготованою та вишколеною армією в світі і що вона є єдиною американською армією з повним вирядом атомового озброєння. Вона теж є головним складником у програмі НАТО, що її визначують гаслом — „сила для миру!" Не зважаючи на всі коекзистенційні настрої ця армія відбувала безперервний вишкіл з завданням добитися максимум бойової готовости, щоб могти зустріти кожну аґресію в середущій і південній Німеччині. На силу Сьомої Армії складаються тисячі з'єднань, вишколених в різних ділянках військового діла, зокрема в прикордонній службі і в протилетунській обороні. Найбільшим і сенсаційним підсиленням для армії було прибуття нових родів зброї, а саме батерії кермованих ракет „Чесний Джан" та „Корпорал" і батерій протилетунських гармат „Скайсвіпер". Крім цього, Сьома Армія виряджена в 280-міліметрові гармати для вистрілювання атомових торпед. Командантом Сьомої Армії є генерал Генрі І. Годес.

На шляхах цієї країни знов згинуло 346 осіб

Ню Йорк, Н. Й. — Під час новорічного кінця тижня автоводії керували своїми возами дещо обережніше, але все таки число вбитих осіб на шляхах цієї країни дійшло до рекордової висоти і становить 345 осіб. Воно може ще й збільшитися, коли Крайове Бюро Безпеки в Шикаґо матиме повні інформації з усіх стейтів. До меншого числа вбитих в автових катастрофах спричинилося те, що майже в усіх стейтах поліція, а декуди і Крайова Ґвардія, збільшили нагляд, щоб автоводії придержувалися приписів їзди. В Ню Йорку поліцисти їздили в 50 непозначених возах, і тому могли краще пильнувати керівників авт, які, звичайно, бережуться тільки тих возів, на яких бачать поліційні написи. Внаслідок цього в місті Ню Йорку є вбита тільки одна особа, але зате легко поранений комісар поліції Стіфен П. Кеннеді і його заступник Волтер Арм, бо на їхнє авто наїхав пасажирський віз. Непозначені авта будуть тепер на услугах поліції і під час звичайних днів.

В АМЕРИЦІ

● **У Мемфісі**, Теннесі, 18-річний білий хлопець Джанні Ру вирятував з вогню трьох негритянських дітей. Ру вбіг до охопленого полум'ям мешкання і за першим разом виніс двох дітей, а за другим разом третю дитину. В моменті, коли він вибіг надвір, дім завалився.

● **Професор** Висконсінського університету Едвард Тавбе виясниє, що назва міста Шикаґо походить не від слова „скунск", як це дехто твердить, а від назви індіянського племени, яке називалося „Шікаґу".

● **У місті Суперіор**, Висконсін, авто 21-річного Фреда Моґеґена наїхало на авто його 24-річного брата Петрика. На рятунок прибув амбулянс, яким керував третій брат — Вілбур.

● **Три сестри** зі славних канадійських п'ятерням Діон, які живуть окремо від батьків, на Новий Рік відвідали своїх батьків, яких вони зовсім не цураються. Четверта сестра не зможе виїхати з Монтреалу до провінції Торонто, бо вона не зовсім здорова (П'ята сестра, як відомо, померла). Вони заявляють, що не сварилися з своїми батьками, а тільки хочуть жити так, як живуть інші канадійські дівчата в їхньому віці і мати своїх приятелів та приятельок.

● **Туреччина** впродовж останніх п'ятьох років дістала допомоги із ЗДА на суму 439,900,000 долярів.

● **З Вашинґтону** повідомляють, що в Сінсінаті, Айдаго, випродуковано перший у світі атомовий літак, який незабаром почнуть випробовувати. Вчені заявляють, що їм вдалося розв'язати проблему забезпечення летунів від шкідливої атомової радіяції.

● **Летунство** повідомляє, що в січні 1956 року прийме на службу 14,000 добровольців. Звичайно кожного місяця до летунства приймають 10,000 добровольців, але в грудні з огляду на різдвяні вакації прийняли тільки 6,000 і тому в січні треба буде прийняти більше.

● **Републиканці** стейту Пенсилвенія одноголосно вирішили виставити Айзенгавера як свого кандидата на президента в правиборах, які відбудуться 21 квітня 1956 р. Голова Стейтового Републиканського Комітету Майлес Горст заявив, що зроблено це без згоди самого Айзенгавера.

● **Фахівці** від біблійної літератури ствердили, що манускрипт Нового Заповіту в арамейській мові походить із сьомого або восьмого віку і тому він вартує не 1,500,000 долярів, як думає його власник Норман Йонан, а тільки 5,000 долярів. Таких манускриптів є в світі і в ЗДА коло 300.

СІМДЕСЯТИРІЧЧЯ ГЕН. ДЖОРДЖА МАРШАЛА



Колишній шеф штабу армії і колишній секретар оборони й потому державний секретар ген. Джордж Маршал святкував у суботу дня 31. грудня 1955 року 75-річчя з дня своїх народин. Між першими, що привітали його з цим днем, були — президент ЗДА Айзенгавер, кол. президент Труман, кол. прем'єр Великої Британії Черчілл та багато інших. На фото: ген. Маршал із своєю дружиною в їхньому домі в Пайнгорст, Н. К., прочитують надіслані телеграми і листи.

ЗДА перевірюють свою політику супроти „невтралістів"

Каїро. — Американський амбасадор в Єгипті Генрі А. Байровд виїхав із Каїро до Вашингтону. Те саме зробить 10 січня ц. р. Джон Шерман Купер, американський амбасадор в Індії. Вони переведуть в ЗДА яких три тижні, впродовж яких передбачаються вичерпні наради керівних державних чинників з ділянок політики, війська й фінансів, над дальшою політикою у відношенні до Близького й Середнього Сходу взагалі та спеціяльно у відношенні до т. зв. невтралістів, що їх лідерами вважається тепер вже не тільки Індію і її прем'єра Неру, але й Єгипет та його прем'єра Нассера. Американський уряд рахується з тим, що в Конґресі американська політика буде піддана критиці й появляться голоси, які закидатимуть Державному Департаментові невдачу однаково на терені Індії, як Єгипту. В обох країнах Совєти повели успішну політичну офенсиву, використавши Індію як терен протизахідньої демагогії, що її з таким криком повели Хрущов і Булґанін, та використавши Єгипет для розпалення перегонів у зброєнні між країнами Середнього Сходу. Коли амбасадор Байровд відвідав єгипетського прем'єра Нассера перед своїм виїздом до Вашингтону, той останній зголосив застереження проти передумов, що їх поставив Міжнародній Банк для Розвитку і Відбудови щодо фінансування велетенської нової греблі на Нілі. З цього американські часописи роблять висновок, що єгипетський уряд далі використовує ту зручну ситуацію, яка настала для Єгипту, коли Совєти стараються витиснути західні впливи з Єгипту й пропонують також від себе фінансування тієї будови над Нілем.

Міні про політику світу праці в 1956 році

Вашингтон. — Голова Американської Федерації Праці — Конґресу Індустріяльних Організацій Джордж Міні заявив, що зорганізоване робітництво в 1956 році підтримуватиме „таку оборонну програму, яка збільшує силу ЗДА", бо тільки сила „може стримати аґресивні пляни Кремлю". У внутрішній політиці Міні домагається зросту економіки країни, щоб можна дати працю всім тим, які тепер є безробітні, і тим, які в цьому 1956 році по раз перший появляться на ринку праці. Міні є проти того, щоб зменшувати видатки на оборону, бо ЗДА і вільний світ можуть вести політику твердої руки в відношенні до Москви тільки тоді, коли мають за собою збройну силу. Світ праці є також за тим, щоб ЗДА допомагали вільним країнам у їхній боротьбі проти комунізму.

Джансон уважає фармерську кризу за найважнішу справу

Вашингтон. — Провідник сенатської більшости в Сенаті Линдон Б. Джансон заявив, що друга сесія 84-го Конґресу на першому місці повинна прийняти законопроєкт про допомогу фармерам, бо це справа першорядної ваги. Навіть і деякі републиканці, казав Джансон, признають, що не вдалася урядова „плиcка" допомога фармерам, і прибутки фармерів і надалі зменшується. В Сенаті сподіваються боротьби за той законопроєкт про тривку допомогу фармерам в висоті 90 відсотків паритету, який вже прийняла Палата на минулорічній сесії. Уряд має свій власний проєкт допомоги фармерам, і має його внести до Конґресу впродовж найближчих двох тижнів. 13 демократичних сенаторів вислали листа до секретаря рільництва Езри Тефта Бенсона, в якому домагаються негайної акції для стримання зменшення цін на рогату худобу.

Згорів будинок совєтської амбасади в Оттаві

Оттава, Канада. — На самий Новий Рік в Оттаві згорів будинок совєтської амбасади, і то саме тоді, коли совєтські урядовці відзначували прихід нового року. Канадійські пожежники в числі 100 осіб зробили все можливе, щоб загасити пожежу, але їм це не вдалося, бо пожежа виникла на найвищому, третьому, поверсі внаслідок дефекту в електричному проводі. Урядовці амбасади нарікають, що пожежні сторожі не мали доброго рятункового приладдя, і що пожежники працювали заповолі і скеровували воду не на правильні місця. Працівники амбасади винесли з будинку два авта різних документів та речей. Часописи пригадують, що з того поверху бувший шифрувальник цієї амбасади Ігор Гузенко вийшов з важливими документами, які допомогли викрити совєтську шпигунську сітку в Канаді і ЗДА в 1945 році.

ВИЗВОЛЕННЯ ПОНЕВОЛЕНИХ НАРОДІВ ЗАЛИШАЄТЬСЯ ГОЛОВНОЮ ЦІЛЛЮ ЗАКОРДОННОЇ ПОЛІТИКИ ЗДА

Вашингтон. — Наприкінці минулого року, в п'ятницю 30 грудня 1055 р. Білий Дім підтвердив в окремій заяві, що „політика З'єдинених Держав Америки спрямована на мирне визволення поневолених народів". Заяву цю проголошено з доручення президента Айзеґавера та державного секр. Доллеса у відповідь на критичні завваги секретаря комуністичної партії Совєтського Союзу Нікіти Хрущова, що, мовляв, різдвяне послання президента Айзенгавера до народів Східньої Европи не можна ніяк погодити з „духом Женеви". В заяві Білого Дому сказано, „що мирне визволення поневолених народів було, і поки воно є недосягнене, буде завжди головною ціллю закордонної політики ЗДА". В дальшому твердиться, що „дух Женеви в ніякому випадку і ніяким чином не може впливати на послаблення мирних зусиль З'єдинених Держав здобути свободу і справедливість для уярмлених народів світу" що під час тривання Женевської конференції президент Айзенгавер постійно підкреслював, що З'єдинені Держави бажають визволення народів Східньої Европи. У своїй вступній промові під час цієї конференції президент Айзенгавер заявився відкрито за „респектуванням права народів вибрати форму правління, в якій вони хочуть жити і за поверненням їм суверенности і незалежности, якщо вони їх позбавлені". Завваги Хрущова були відповіддю на різдвяне послання президента Айзенгавера, передаване радіом Вільної Европи і „Голосом Америки", в якім Президент заявив, що „американський народ усвідомлює тяжкі випробування, що їх зазнали поневолені народи і єднається з ними в їх бажанні відновлення особистих вольностей і політичної свободи і ділить з ними віру, що правда і право допоможе їм вкінці вернутися до сім'ї вільних народів світу".

Булґанін підлещує і ображує

Москва. — Совєтський прем'єр Ніколай Булґанін покликався на „історичний досвід", який ніби то доказує, що „народи наших країн (ЗДА і СССР) можуть жити в мирі і приязні". „Розвиток і скріплення приязного взаємного зрозуміння між ЗДА і СССР було б великим причинком до сконсолідування загального миру", казав Булґанін. Він висловив при цьому думку, що варта було б скликати нову конференцію голів урядів 4-ох великодержав, якщо вони згори запевнили б такій конференції успіх. Правда, — він заперечив, наче б уже тепер було ясно, що в наступній війні не буде вжита ядрова зброя, чим заперечив попередні твердження власні і Хрущова, зроблені в Індії, що, мовляв, сама свідомість в усіх посідачів ядрової зброї, що та зброя принесла б загладу людству, виключає її вжиття. Проте Булґанін підкреслив конечність „безоглядної відмови від ядрової зброї та встановлення ефективної міжнародної контролі". Свою дуже примирливу, вдержану навіть у підлесливому тоні заяву Булґанін склав у розмові з головою вашингтонського бюра Аґенції для телевізійних новин, Чарлзом Шуттом з нагоди Нового Року. Прот зараз же після того той сам Булґанін, у розмові з представником юґославського часопису „Нін", знову оскаржував „певні кола" Заходу в „заґирюванні духа Женеви й відновлюванні холодної війни." Відновлення дипломатичних взаємин з Юґославією і Західньою Німеччиною, признання Австрії суверенности встановлення „приязни" з Індією, Бірмою і Афґаністаном та Женевську конференцію „на вершинах" з її примирним „духом". Булґанін вважає найбільшою заслугою СССР „для відпруження міжнародних відносин і миру". За коротким коментарем пресового секр. Білого Дому, Вашингтон слушно добачив в новорічній заяві Булґаніна перед американською пресово-телевізійною аґенцією виключно лише пусту куртуазійну комедію без реальної вартости.

Англія припинила вивіз зброї

Лондон — Англійський уряд проголосив заборону вивозу з краю всяких „залишків" зброї. Сталось це у зв'язку з двома подіями, які наробили в останніх днях багато шуму в англійських часописах. Передусім виявилось, що бельґійська фірма, яка купувала в Англії різну стару зброю з другої світової війни, як старий „лім", відновила й вивінувала в гармати 190 танків та продала їх Єгиптові. Майже в тому самому часі, як вістка про це викликала сенсацію в англійському політичному світі, посолка з Партії Праці в Ліверпулі дістала анонімову інформацію через телефон, імовірно від якогось портового робітника, що в порті Ліверпулі перевантажують на корабель з призначенням до Єгипту легкі танки, скорострілі та всяку іншу зброю із 21 залізничного вагону. У цій справі представники опозиційної Партії Праці інтервеніювали в прем'єра Ідена. Офіційний комунікат признав, що Англія завжди продавала „невелику скількість дрібної зброї" на Близький Схід, але водночас проголошено тимчасове припинення дальшого експорту зброї. Появились вістки, що ще 45 інших танків „проємикнулись" з Англії до Єгипту.

Паніка спричинила смерть 124 японців

Токіо. — Наслідком паніки, яка вибухла між 30.000 побожних японців, зібраних за традиційним звичаєм у старинній святині і перед нею в місті Ніґата, за 267 миль на північний захід від Токіо, — згинуло 124 осіб, а кільканадцять інших віднесли рани. Докладна причина паніки нез'ясована, але здається, що вона вибухла тоді, коли кам'яна стіна, що стояла на кам'яному майдані біля святині, почала під натиском багатотисячної юрби хитатися і впала на прочан. За традиційним японським звичаєм старий рік прощається і новий вітається молитвами. Таким чином цього року Японія вкрита з Новим Роком жалобою з приводу тієї, одної з найбільших в історії нації, катастрофи.

38 німецьких вояків прибули до ЗДА на військовий вишкіл

Ню Йорк, Н. Й. — Перша група уніформованих німецьких вояків із Західньої Німеччини в числі 38-ох прибула літаком німецької „Люфтганзи" до Ню Йорку, щоб в цій країні перебути модерний військовий вишкіл. 38 німецьких офіцерів перебуватимуть в ЗДА впродовж шістьох місяців та вивчатимуть працю в різних американських військових школах. Підполковник Герберт Райдель в імені цієї групи німецьких старшин подякував урядові ЗДА за те, що дав їм можливість прибути до цієї країни, де вони зможуть запізнатися з модерним військовим вишколом.

У ВИБОРАХ У ФРАНЦІЇ ВИГРАЮТЬ КОМУНІСТИ

Париж. — Хоч нема ще остаточних вислідів недільних виборів до французького парляменту, проте з дотеперішніх звідомлень виходить ясно, що найбільший успіх осягнули комуністи. Вже тепер видко, напр., що вони дістали 12 нових мандатів, здобутих проти колишніх послів з поміркованих партій. Між іншим, лідер ґоллістичної Соціял-републиканської партії, Раймонд Шмітлайн, програв у користь комуніста Драйфуса Шмідта в місті Бельфор. За дотеперішнім відсотковим відношенням, центро-правий бльок прем'єра Фора дістав 34% голосів, т. зв. Републиканський Фронт, себто центро-лівий бльок кол. прем'єра Мендес-Франса дістав 33%, комуністи зистали 21%, а скрайня права група т. зв. пужадистів (від імени М. Пужада, керівника невдоволених податковою системою дрібних купців і селян) 10%. З-поміж чільних французьких політиків уже вибрані прем'єр Едґар Фор, кол. прем'єр Мендес-Франс, кол. прем'єр Рене Плевен, кол. міністер закордонних справ Моріс Шуман, кол. прем'єр відомий з Мюнхенської угоди з Гітлером Едвард Даладіє, лідер соціялістів Ґю Молле й ін. Останні вибори до французького парляменту відбулись були 17 червня 1951 р. Парлямент вибраний в тих виборах, був розв'язаний 30 листопада м. р. Новий парлямент має зійтись 19 січня ц. р., але він буде неповний. Він повинен мати 627 послів, із того 544 з европейської території Франції, 53 з різних заморських посілостей за винятком Альжиру та 30 з самого Альжиру. В цьому останньому вибори в неділю не відбулись. Вони були відразу відкликані, тому, що тамошні націоналісти загрозили бойкотом, який мав би вигляди успіху. Тому, що Мендес-Франс і його прихильники з-поміж соціял-радикальної та соціялістичної партій були рішучими противниками розписування виборів у швидшому терміні, як конституційно приписаний (це мало б статися літом ц. р.) внутрі центрових партій прийшло до розколу й вони, замість іти з'єдиненим фронтом, пішли до виборів під згаданими вище двома назвами, як центро-правий і центро-лівий бльоки. Це розбиття мало радше персональне, як ідеологічне й політичне підложжя, бо політичні різниці між тими таборами мінімальні. Скористали з цього комуністи й праві „пужадисти". Дотеперішні льокальні звідомлення з недільних виборів потверджують первісне передбачування, що ні одна велика партія ані теж жадний бльок не здобуде рішучої більшости й тому новий парлямент Франції буде так само розбитий, як попередній, та зданий на короткотривалі компроміси між різними партіями.

Ізраїль відпекується воєнних замірів

Єрусалим. — Ізраїльський уряд проголосив в парляменті заяву закордонно-політичного характеру, в якій рішуче відмовляється від концепції превенційної війни проти арабів, запевняє про мирну тенденцію ізраїльської політики, бачить забезпеку Ізраїлю у такому закупі нової зброї, що вирівняв би збройну перевагу арабського світу, та підкреслює мирові переговори з арабськими сусідами, як остаточну ціль Ізраїлю. Ця декларація, яку в ізраїльському парляменті проголосили прем'єр Бен Ґуріон і міністер закордонних справ Моше Шаретт, прийшла — як запевняють американські кореспонденти в Ізраїлі — після довгих тайних нарад між двома крилами в партії Мапай, до якої належать названі обидва керівні ізраїльські діячі. Мовляв, останній збройний наскок на Сирію з 10 грудня м. р., у висліді якого згинуло шістьдесят-кілька сирійців, доконаний виключно з приказу прем'єра Бен Ґуріона й без відома цілого уряду, викликав гостру опозицію збоку частини жидівських міністрів і Шаретта, який саме тоді перебував у Вашингтоні на переговорах у справі закупу нової зброї для Ізраїля. Той наїзд пошкодив Ізраїлеві у світовій опінії та сторпедував заходи його міністра закордонних справ. Бен Ґуріон буцімто признав політичну помилковість дальшої політики „відплат" і погодився, що треба злагіднити погане враження у світі примирливою заявою.

Судан став самостійною державою

Картум. — На сам Новий Рік у столиці Судану урочисто відсвятковано День Незалежности. Після того, як 19 грудня мин. року суданський парлямент проголосив свою незалежність, відмовившись тим самим від концепції федерації з Єгиптом, Англія і Єгипет признали суверенність Судану. На урочистому засіданні парляменту в дні 1-го січня 1956 року — репрезентанти обох названих держав вручили прем'єрові Ізмаїлові ель Азгарі відповідні документи признання суданської державности. Над державними будинками в Картумі вивішено суданський національний прапор, а Ізмаїль ель Азгарі передав англійському й єгипетському представникові прапори тих двох держав, як символічний знак, що кондомініюм Англії і Єгипту, існуюче в Судані від 19 січня 1899 року, закінчилося. На тій самій урочистості заприсяжено

Картум. — На сам Оовий сію, як тимчасовий керівний орган нової держави до часу вкотовлення її конституції та переведення нових виборів.

В СВІТІ

● **У Східній Німеччині** комуністична „справедливість" воскресила середньовічну катівську сокиру. У цьому році дев'ятьом „зрадникам народу", засудженим на смерть, відрубали голову, — твердить західньо-німецька преса. Взагалі таємні східньо-німецькі суди перевели до цього часу 120 засудів, що їх не оприлюднено, при чому 211 засуджениців дістали разом 1,818 років в'язниці.

● **Президент Індонезії** Сукарно має поважні клопоти з своєю першою дружиною, 30-літньою Гартіні, яка, не погодившись з тим, що її чоловік, користаючись з дозволу магомеданської релігії, взяв собі ще й другу дружину, 35-літню Фатмаваті, виїхала разом із своїми 5-ма дітьми з президентського палацу. Тепер вона вислала до уряду і парляменту листи з вимогою дати їй розвід. Індонезійські жінки в масі стали по її боці. Президентові загрожує втрата його популярности.

● **Совєти**, згідно з своєю постійною тактикою крутійства, проголосили, що хто з чужинецьких туристів ввозитиме до СССР совєтську валюту, того арештують, а гроші сконфіскують, дарма що водночас самі перепачковують масово совєтську валюту на чужинецькі ринки, м. і. до ЗДА, щоб заохочувати чужинців їхати до СССР.

● **В Японії** багатьох полонених, які вернулися з Совєтів, затруднено як учителів російської мови в школах, чи як працівників у підприємствах, де потрібне знання цієї мови, з огляду на нормалізацію взаємин з СССР.

● **Газета „Вечерняя Москва"** звертається з просьбою до своїх партійних зверхників, щоб вони вжили рішучих заходів (очевидно: поліційних) проти маси жебраків, які стали хворобою московських вулиць, трамваїв і підземки. Цей часопис твердить, що деякі московські жебраки наскладали з жебраниини маєтки. Офіційно заявляється, що в „країні трудящих" нема ані безробітних, ані жебраків.

● **Злодії** вкрали в Шикаґо гормонового ліку „кортізони" на 118,000 долярів, зв'язавши перед тим вартового і двірника. Тепер вони продають цей лік на чорному ринку.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by the Ukrainian National Association, Inc. at 81-83 Grand Street, Jersey City 3, N. J.

Entered as Second Class mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J., on March 30, 1911 under the Act of March 8, 1879.

Accepted for mailing at special rate of postage provided for Section 1130 of Act of October 3, 1917 authorized July 31, 1918.

За кожну зміну адреси платиться 10 центів.

За оголошення редакція не відповідає і не зобов'язується повертати незамовлені матеріяли.

Адреса: "SVOBODA", P. O. Box 346, JERSEY CITY 3, N. J.

НОВІ НАДІЇ — СТАРА ТРИВОГА

1955-ий рік сьогодні вже минулий, „старий". Постарівся ще на один рік і наш світ і ми з ним, збагатився на його події наш досвід і наш проґрес, виправдались або розвіялись старі надії і зродились нові. У минулому році, як і в кожному попередньому і напевно в кожному наступному, успіхи чергувались з невдачами, добро із злом, радість із смутком. Таке вже наше життя і такий порядок, яких нам не змінити. А все ж таки є роки „добрі" і „злі", себто такі, в загальному балянсі яких переважає добро або зло. До яких років можна зарахувати минулий?

Із святочних та новорічних послань провідних мужів можна було б вважати, що минулий рік належав до ліпших, бо хоч і не було в ньому таких подій, які виразно перехиляли б стрілку ваги на добро або зло, все ж таки президент Айзенгавер мав причину твердити, що саме минулий 1955-ий рік, більше від будь-якого з його останніх попередників, дає підставу до веселіших надій на майбутнє.

Що могло дати Президентові причину до такого твердження? Поперше, минулий рік пощастило провести без загальної війни, загроза якої звисає над світом безперервно від закінчення попередньої. Війни не було — за виїмком льокальних інцидентів, але чи справді вже самий цей факт аж такий важливий, що перерішує добро або зло минулого року? Війни не було, але не було й миру, головно не сталось нічого такого, що остаточно відвернуло б загрозу війни. Війна — це страшне слово, і люди його бояться, головно тепер, коли до нього додається ще й атомовий прикметник. Але погляньмо на цю справу з іншого боку. Корейська війна, що тривала чотири роки і велась під страшний рев гармат та відгомін слів, коштувала самій Америці 32,000 вбитих і понад 100,000 поранених. Тим часом, в одному тільки минулому 1955-му році згинуло в автомобільних катастрофах на американських дорогах, отже, можна сказати, з приємности, — 36,000 осіб і сотні тисяч було покалічених. Війна і автомобільні катастрофи не мають між собою жадного відношення, але зіставлення наслідків одного і другого все ж таки дає деяку базу до висновку, чи самий факт, що в минулому році не було війни, можна вважати за рішальний для оцінки року.

Що ж тоді робить минулий рік ліпшим і що дає надії на веселіше майбутнє? Здається, тут у першу чергу треба мати на увазі загальний проґрес, в якому людство зробило величезний крок уперед, зокрема в господарській, технічній та взагалі цивілізаційній ділянках. Визволення атомової енерґії відкрило людині казкові перспективи, і людина до тих перспектив прямує, не зважаючи на всі ті сцилли й харібди, що чигають на неї на цій дорозі. Минулий рік дав величезні результати в розвитку техніки, медицини та інших наук і їх практичного використання, в минулому році надзвичайно розвинулись комунікаційні можливості, що роблять наш земний ґльоб, у порівнянні з минулими сторіччями, малою околицею для прогулянок. Що більше, конкретизацією пляну „штучного сателіта" людина сягає вже в простори всесвіту.

Такий реєстр можна було б продовжувати без кінця. І — чи не є це все надійне, чи не дає підстав до віри у веселіше майбутнє? Справжні казкові надії можна мати і снувати на підставі тих можливостей, що їх відкриває людині її ґеній, для якого, виходить, таки справді все можливе, який може здійснити кожну надію, що лежить у межах законів природи. Минулий рік дав багато доказів на потвердження таких можливостей і тим самим багато підстав до нових надій.

Проте, залишив він і стару тривогу, що всі ті можливості можуть бути використані й зужиті на загладу людства та його цивілізації. Людська винахідливість відкрила багато можливостей і засобів, щоб продовжити вік людини до його природної межі, але рівночасно створила безліч нагод, щоб цей вік вкорочувати, хоч би в автомобільних катастрофах. Війну, яка вимагає так багато жертв і приносить стільки злиднів, людина хоче відвернути продукцією і нагромадженням засобів вбивства і суцільної руїни.

Це в загальному ті нові надії та старі побоювання, з якими прощаємо старий і починаємо новий рік. Очевидно, що від самої людини, від кожного з нас, від нашого наставлення, нашого розуму і нашої моралі залежить у першу чергу те, що принесе кожний новий рік: виправдання та здійснення надій, чи побоювань. На кожному бо з нас „міліонів стан стоїть". Це ми повинні усвідомлювати собі не тільки на початку кожного року, але й кожного дня.

НОВОРІЧНІ РЕФЛЕКСІЇ ПРО АМЕРИКУ

1955-ий рік бувназагал щасливим роком для американської нації. Вона мала в ньому те, чого найбільше американські маси бажають: мир і добробут. Правда, деякі публіцисти й мислителі, які дивляться глибше й далі, радше стурбовані, як задоволені, цими настроями сучасних американських мас, вбачаючи в бажаннях миру й добробуту познаки квієтизму й сибаритизму, що є ворогами пригодницького духа давніх піонерів, з якого зродилась могутність цієї країни. І вони починають бити на тривогу, перестерігаючи перед долею староримської імперії, чи Еспанії, могутність якої втопилась у золоті. Проте, при всій корисності таких тверезо-критичних голосів, вони покищо перебільшують неґативну сторінку американського бажання миру й добробуту. Бо це — не одинокі „ідеали" американського народу: культ волі у цій країні неперевершений, водночас він не переступає межі, що ділить волю від сваволі, а „табу" американської Конституції є водночас ґарантією національної дисципліни й справности державного апарату.

Америка все ще дуже молода нація, у якій ще не завершився кристалізаційний процес в різних ділянках публічного життя, і тому нема сумніву, що вона переборе деякі нинішні неґативні суспільні явища, як перебороли явища, відомі з історії „дикого Заходу", чи проґібіційних часів. Можна з певністю сподіватися приходу таких реформ, які санують відносини серед великоміської середньошкільної молоді і — зовсім в іншій ділянці — покладуть край щоденній масакрі на автострадах. Минулорічні стихійні нещастя наслідком гураґанів були більш-менш такими самими „нормальними" явищами, як спорадичні великі катастрофи з літаками чи масові автомобільні випадки. Безумовно, непропорційно великий відсоток злочинности серед молоді, як і каригідна легкодушність автомобілістів — явища неґативні. Але вони не є вічні і напевно знайдуться на них лікувальні способи. Поведінка американського вояка, моряка і летуна, старшини й рядовика, в останній світовій і в корейській війнах, досвід із рекрутами у вишкільних таборах та військових школах і академіях, — вказують найкраще, що далеко ще не загинув спортовий і пригодницький дух американської молоді, яка без спротиву піддається залізній дисципліні військового уладу і виявляє високі моральні вартості.

Як у внутрішньому суспільному, так і в політичному житті — у внутрішній і закордонній політиці — бували й тіні серед світла, але загальний образ був безумовно наскрізь позитивний, а деякі прикметні риски були просто величні. Неприємна історія з закидами, що їх піднесено проти попереднього секретаря летунства, голосна й оспорювана історія підписаної й уневажненої державної умови з великою промисловою фірмою, чи дрібні й звичайні при всяких виборах в умовинах повної свободи демагогічні виступи — ці епізоди зблідли і щезли в обличчі таких імпонуючих явищ, як одностайність фронту американської публічної опінії і всього зорганізованого політичного світу супроти закордону — напр., з нагоди липневої Женевської конференції „на вершинах" і листопадової конференції в Женеві міністрів закордонних справ, — або з нагоди недуги Президента. Цей одностайний фронт збільшив у минулому році авторитет З'єдинених Держав, як лідера всього вільного світу, зокрема збільшив авторитет Президента, який з неперевершеною гідністю вміє репрезентувати державу назовні і всередині.

З перспективи Нового Року можна ствердити рішуче, що в минулому році не послабла американська чуйність на комуністичну небезпеку. На внутрішньому фронті, серед американського громадянства, комуністи не здобули ані п'яді у своїх п'ятиколонницьких зусиллях, маси залишаються бойово-антикомуністичні, публічна опінія негайно гостро реаґувала на кожний занадто млявий чи неясний крок офіційної закордонної політики. Прив'язання до миру й добробуту змушувало американські маси спокійно, але й без жадного ентузіязму, сприймати голосні деклямації на тему співіснування і з цікавістю приглядатись, що вийде з женевських зустрічей. Але водночас ці настрої мас такі, що Президент може рахувати на 100-відсоткову підтримку збоку Конґресу й публічної опінії, якби прийшла хвилина, що треба б знову дати комуністам збройну відсіч, як в Корейській війні, тільки цим разом краще, відважніше й доцільніше, як це було тоді з нещасним обмежуванням стратеґічної акції до річки Ялу. Очевидно, що Америка не могла залишатись ізольованим островом на всесвітньому морі, і тому на її політиці мусіла відбиватись непевність, пливкість та „зиґзаґуватість" міжнародної атмосфери в минулому році, аммосфери, в якій переплітались „співіснування" з холодною війною та вигасання одних і поставання інших вогнищ конфліктів.

Зле було б із життям 170 мільйонів народу, коли б воно за весь рік не давало приводу до критики. Але не може бути іншої об'єктивної думки про цілість американського життя в 1955-му році, як та, що воно ступало вперед шляхом поступу своєї духової і матеріяльної культури, плекання традиції великих ідеалів волі і рівности, закріплювання своєї передової ролі у широкому світі й запевнювання своїм громадянам усіх тих благ, що їх дає американська життьова стопа.

Володимир Б. Лотоцький

БАЛАМУТСТВО З „АМБАСАДОРАМИ" ІЗ КИЄВА

Кілька років тому уряд Великобританії звернувся був до совєтського уряду у справі обміну амбасадорами, чи то послами, з Києвом і Менськом. Москва, як тоді писали газети, не дала жадної відповіді. Більше інформацій про це не було.

Знову в 1954 р. в підкомісії закордонних справ палати послів Конґресу у Вашинґтоні була запропонована й навіть прийнята резолюція тодішнього посла Керстена (в торішніх виборах він не був перевибраний) у справі обміну амбасадорами з Україною та Білоруссю. Та резолюція умерла в підкомісії і, зрештою, не мала жадного значення.

Не зважаючи на те ішла пропаґанда серед американських українців, щоб... „підтримали" той почин. І, мабуть, багато з них повірили, що це справді якась добра річ для української національної справи.

Після більше як двох років баламути з большевицькими амбасадорами, це питання неначе б то знову виринає. От кореспондент з Лондону, Дру Мидлтон, телеграфує, що міністри закордонних справ Заходу нібито порушили на конференції в Женеві справу обміну амбасадорами з урядами України та Білоруси, „базуючи це на факті, що ці республіки є повноправними членами Об'єднаних Націй".

Міг би дехто подумати, що такий обмін амбасадорами був би якоюсь „уступкою" Москви, чи навіть якимось „досягненням" Заходу й українського народу.

Така інтерпретація цієї проблеми є нічим іншим, тільки баламутою.

Для цього вистачить подати до ширшого відома, як Москва забезпечилася на всякі „можливості" щодо статусу України та Білоруси, які від 1945 року входять у склад Об'єднаних Націй. Вона забезпечилася передусім у своїй конституції. Правда, конституція СССР говорить одне, а совєтський уряд робить інше. Проте, коли йому потрібно, зокрема у відносинах міжнародних, то він покличеться на свою конституцію.

Я тут зацитую найважливіші точки з конституції СССР (видання: Москва, 1950), що стосуються до союзних республік, зокрема України та Білоруси.

У 13-ій статті (давнішій) сказано:

СССР — це союзна держава, створена на підставі добровільного об'єднання рівноправних совєтських соціялістичних республік.

Стаття 17-та конституції СССР каже:

Кожна союзна республіка зберігає право вільного виходу з СССР.

Ми знаємо, що у 13-ій статті є неправда ,бо Україна вела три роки оборонну війну проти аґресії Москви — і проти „об'єднання" з нею. Також знаємо, що в СССР Україна не є рівноправна, бо, напр., в Україні є дуже багато російських шкіл, високих, середніх і початкових, тоді як в російській республіці (РСФСР), де є великі простори земель заселені мільйонами українців, українських шкіл нема. Знаємо теж, що Україна не може свобідно вийти з СССР, дармащо формально нібито має таке „право".

Тут треба звернути увагу на те, що згідно з большевицьким критерієм на практиці про такі питання можуть рішати тільки комуністи, бо лише вони можуть творити владу в большевицькій державі. Однак, коли б насправді знайшлися такі комуністи, що зажадали б розірвання союзу з Москвою (у що ніхто не повірить), то Москва сказала б, що вони — не комуністи, а „вороги народу", ув'язнила б їх і заслала на Сибір. І так усе далі зосталося б по-старому — і конституція далі була б тільки на папері.

Коли іноді большевики в Києві все ж таки щонебудь проголошують, то і це ж не їхня ініціятива, але наказ большевицької влади з Москви.

Але йдімо далі.

Щоб „забезпечитися проти всяких можливостей", Москва подбала 1 лютого 1945 року (за три дні перед конференцією в Ялті, яка тривала від 4 до 11 лютого 1945 р.), щоб у її конституції були відповідні постанови, на підставі яких прийнято Україну і Білорусь на конференції в Сан Франсіско, як членів та співзасновників Об'єднаних Націй.

1-го лютого 1945 р. додано до конституції СССР такі поправки:

Стаття 18—а) — Кожна союзна республіка має право вступати в безпосередні взаємини з чужоземними державами, укладати з ними угоди та обмінюватися дипломатичними й консулярними представниками.

Стаття 18—б) — Кожна союзна республіка має свої республіканські військові формації.

Значить, на основі статті 18—а) могла б чужоземна держава запропонувати большевицькій владі в Києві, або влада в Києві могла б запропонувати урядові будь-якої чужоземної держави — обмін амбасадорами, чи консулами.

У статті 57 конституції СССР є точки, в яких сказано:

д) — Верховний Совєт союзної республіки встановлює представництво союзної республіки в міжнародних відносинах.

е) — Встановлює порядок творення республіканських військових формацій.

Але...

Але — є й стаття 14 у тій конституції, де сказано:

До завдань вищих органів державної влади й органів державного управління СССР належать:

а) — Встановлювати загальний порядок у взаєминах союзних республік з чужоземними державами.

ж) — Встановлювати керівні основи організації військових формацій союзних республік.

Далі — у статті 49, точка е) сказано:

Президія Верховного Совєту СССР касує (уневажнює) постанови й розпорядки совєтів міністрів союзних республік у випадку, коли не відповідають законові.

А це на тій основі, що в 14 статті конституції СССР сказано:

Кожна союзна республіка має свою конституцію, складену в повній згоді з конституцією СССР.

Значить, усі ті паперові „права" України та інших союзних республік є під твердою контролею Москви, застереженою конституцією СССР. Тільки, що — як зрештою загальновідомо — ця контроля уже є дійсна, не паперова.

Такий є „міжнародний статус" „союзної республіки" України. Конституція СССР виразно застерігає залежність України від Москви, а й ті „права", які та конституція формально залишає Україні, як відомо, належать не українському народові, а большевикам в Україні, чи то пак у Кремлі.

Ми можемо себе дурити, що коли б Америка звернулася до Києва в справі обміну амбасадорами, то „це дало б нову надію й віру українському народові, що його змагання до незалежности вповні доціняються у З'єдинених Державах" — як писав два роки тому проф. Лев Добрянський. Але тільки дурити, бо український народ не має жадних „надій" на большевиків та на їхніх амбасадорів, які заступали б большевицьку владу, а не український народ.

**

Міг би дехто сказати: „Ми хочемо, щоб Україна стала сателітом", себто такою державою, як Польща, Чехословаччина й інші, що мають свої дипломатичні представництва у Вашинґтоні, чи в інших державах Заходу.

Однак, не дурімо себе і сателітами. Не згадуючи вже про те, що Москва контролює всю владу, поліцію, військо та індустрію сателітів, треба ствердити, що і в міжнародних відносинах вони цілком залежні від Москви.

Передаю кореспонденцію з нюйоркського „Таймсу", Антона Маркуса, президента Інституту Закордонної Торгівлі, датовану 20 червня 1954 р.:

„Дня 9 травня 1941 р. (значить, перед нападом Гітлера на Совєти) екзекутивний комітет Комуністичного Інтернаціоналу (Комінтерн, після війни перезваний на Комінформ) уклав плян для майбутнього завоювання балканських країн.

„Наприклад:

„Секція (е) першої статті постановляє:

„Як тільки влада буде захоплена партією, закордонна політика буде встановлена дипломатичними представниками СССР, які одержать потрібні інструкції від Комінтерну.

„Стаття 2 постановляє:

„Країна, де Центральний Комітет Комінтерну обняв недавно владу, не повинна зголошуватися, щоб її включено в СССР, поки потрібні інструкції для цього не будуть одержані від екзекутивного комітету Комінтерну".

Як відомо, Комінтерн, а тепер Комінформ, це — большевицька організація під контролею большевицької партії у Москві, яка подиктувала тотальне об'єднання сателітів з СССР.

Тому автор кореспонденції каже, що „Н.И.Таймс" слушно писав, що „Кремль ледве чи бажав би, щоб Польща мала більший статус або суверенність як Україна чи Вірменія".

**

Я чув ще таку „теорію", що коли б Америка „визнала Україну вже тепер, то справа „піде легше" ,колись, пізніше — як Україна стане справді суверенною й незалежною державою".

Це теж ніщо інше, тільки наївність. Якщо йде про формальне, а навіть правне визнання суверенною державою, то Америка визнає Україну і Білорусь разом із 57-ма іншими державами світу в Об'єднаних Націях, на основі чартеру цієї міжнародної організації, в якім сказано:

Принципи, розділ І, стаття 2, 1:

„Організація спирається на принцип суверенної рівности усіх членів".

Стверджує це знавець міжнародного права, д-р Богдан Галайчук, який тепер живе в Арґентині, кажучи, що голосування за прийняття України до Об'єднаних Націй є визнанням України „de jure" (правним), і що це є більше як визнання державности України, й що тому СССР не заступає України в Об'єднаних Націях. Він теж цитує авторитетне джерело, Американський Журнал Міжнародного Права (з 1945 р.), для ствердження, що, голосуючи за прийняття України і Білору-

(Закінчення на стор. 3).

ТАМ ДЕСЬ У СНІЖНІЙ ТЬМІ...

Там десь у сніжній тьмі,
[моє село лежить,
Де світ побачив я.
[де річ непросту — жить —
Вивчав навпомацки,
[як цуцик півпрозрілий,
Там річка протіка,
[відкіль напивсь я сили.
Поля розкинулись,
[що хлібом медяним,
Кріпили хлопчика.
[Там вився добрий дим,
Із рідних коминів,
[і я розмову просту
Жалібно наслухав,
[спинаючись до зросту.
Там родичі мої,
[там друзі перших літ;
І досі, певно, там
[стоїть благенький пліт,
Біля якого я
[шептав білявій Гані
Про перше, про смішне,
[про молоде кохання.
Там люди, там брати —
[вістей од них нема,
А тільки знаю я,
[що кров і чорна тьма.
Сади потьмарили
[і залили оселі
В моїй Романівці,
[що мороком пустелі
Вона отруєна,
[як весь мій рідний край.
Сумна, розтерзана,
[скалічена... О знай —
Віддам я спів і кров,
[моя отчизно мила,
За кров, що ти дала,
[за спів, якого вчила.

МАКСИМ РИЛЬСЬКИЙ

ДЕЯКІ ЗАМІТНІШІ ПОДІЇ З УКРАЇНСЬКОГО ЖИТТЯ В ЗДА Й У СВІТІ В 1955 РОЦІ

СІЧЕНЬ

7. — Під гаслом „ВСЯ КОЛЯДА ЗАЛИШЕНЦЯМ" велась збіркова акція „Коляди" на цілі Злученого Українського Американського Допомогового Комітету.

7. — Посадник Джерзи Сіті, Н. Дж., Бернард Беррі, підписав декларацію про офіційне святкування в тому місті 22-го січня, як „Дня Української Незалежности". На окремій авдієнції передано йому український прапор для ратуша міста.

14. — Роберт Майнер, губернатор стейту Ню Джерзі, видав проклямацію про святкування 22-го січня в стейті Ню Джерзі, як „Дня Української Незалежности".

17. — Роберт Ваґнер, посадник міста Ню Йорку, і Аверелл Гарриман, губернатор стейту Ню Йорк, підписали проклямацію про „Український День", святкований 22 січня в місті і стейті Ню Йорк.

18. — Мартін Кеннелі, посадник міста Шикаґо, проголосив день 22 січня „Українським Днем" у згаданому місті.

19. — Те саме зробив посадник міста Нюарку, Н. Дж., Ліо Карлін, для того міста.

20. — Митрополит Української Православної Церкви в ЗДА, Иоан Теодорович, відчитав у Палаті Репрезентантів молитву з нагоди 37-их роковин самостійности і 36-х роковин соборности України.

21. — Те саме, з цієї самої нагоди, зробив протоігумен ЧСВВ о. д-р Микола Когут у Сенаті.

— Д-р Петро Фірман, посол у федеральному парляменті Бразилії, виголосив там промову з нагоди роковин Самостійности України.

22. — У Ню Йорку, Нюарку, Елизабеті, Джерзі Сіті (Н. Дж.) й кількох інших містах ЗДА маяли українські прапори на ратушах міст з нагоди роковин Самостійности і Соборности. В Ню Гейвен (Конн.) посадник міста, Ричард Лі, особисто вивісив український прапор.

29. — Звичайні Загальні Збори НТШ у Ню Йорку. Голова далі — проф. Р. Смаль-Стоцький.

30. — Помер у Ню Йорку в 57 році життя Олекса Литвиненко, чільний громадський діяч і організатор УНСоюзу.

— 18 конґресменів і 3 сенатори зголосили в останньому тижні січня окремі власні заяви до Конґресового рекорду в зв'язку з роковинами 22-го січня. Сенатор Герберт Ліман, дем., і сен. Івінґ Айвес, респ., зголосили заяви до Конґресового рекорду.

— Д-р Степан Витвицький, президент УНР в екзилі, склав особисто меморіял в Державному Департаменті в справі перебування України в ОН і відбув там дві конференції. Переслав в цій справі меморіял Сенатській Комісії для зовнішніх справ і Підкомісії для зміни чартеру ОН.

— Появилась публікація в урядовому виданні Конґресу, приготована проф. Кл. Меннінґом і проф. Левом Добрянським, п. н. „Захоплення та окупація України комуністами".

ЛЮТИЙ

„На Слідах", двомісячник, появився з датою „січень-лютий" у Лос Анджелес, Каліф., при Українському Національному Музеї в Каліфорнії. Видавець: Каленик-Лисюк.

5. — 4-ті Загальні Збори Т-ва Студентів Католиків „Обнова" у Филаделфії. Новий голова — Богдан Мир.

— Помер у Вінніпеґу проф. Леонід Білецький в 73 році, голова УВАН, чільний науковий і громадський діяч.

8. — Помер у Ню Йорку в 68 році д-р Лука Мишуга, головний редактор „Свободи", один із найчільніших діячів-піонерів та ідеологів української громади в ЗДА, кол. голова дипломатичної місії ЗУНР у Вашинґтоні.

19. — Монсіньйор Николай Г. Елько призначений єпископом для карпатських українців католиків східнього обряду в Питсбурзькій єпархії.

26-27. — 8-ий річний З'їзд Організації Оборони Чотирьох Свобід України (ООЧСУ) в Ню Йорку. — Голова — знову проф. Іван Вовчук.

БЕРЕЗЕНЬ

19 і 20. — У Ню Йорку, Филаделфії, Шикаґо, Дітройті, Клівленді й інших містах ЗДА, як також в інших країнах американського й інших континентів, відбулись традиційні Концерти-Академії в честь Т. Шевченка.

20. — В 40-ий день смерти д-ра Л. Мишуги відбулись в Ню Йорку, Филаделфії і Джерзи Сіті жалобні Академії.

— Помер у Ню Йорку, в 65 році д-р Микола Кокольський, кол. гімн. учитель, чільний громадський діяч і співробітник „Свободи".

27. — Конґресмен Фіґен поінформував на прийнятті в готелі Коммодор в Ню Йорку, уладженому з активною участю українців, що Комісія Керстена внесла резолюцію щодо засуду Москви в ОН за народовбивство й аґресію.

— Загальні Збори европейського Відділу НТШ в Сарселі б. Парижу у Франції. Головою знову — проф. В. Кубійович.

29. — Д-р Ст. Витвицький перевів у Вашинґтоні розмови з лідером сенатської більшости сен. Джансоном і лідером сен. меншости сенатором Новлендом, як також сен. Вайлі й сен. Мартіном на тему плянованої ревізії чартеру ОН (перебування України в ОН).

КВІТЕНЬ

Американець Джан Г. Нобл, звільнений з совєтського КЦ, оголосив в американській пресі цикл статтей про відносини в совєтських КЦ і передову ролю українців серед політичних в'язнів в СССР.

Володимир Василакі, голова т. зв. федералістичного „Українського Визвольного Руху", як наступник Демида Гулая, перейшов до Сх. Німеччини, до комуністів.

Відбулася 5-та Конференція ЗЧ ОУН, потверджуючи Степана Бандеру головою Проводу ЗЧ ОУН.

1. — Склад „уряду" УССР був на той день: Н. Т. Кальченко — прем'єр, І. С. Сенін і М. С. Гречуха — перші заступники, М. М. Гуряєв, В. М. Валуєв, Г. Й. Онищенко, П. С. Непорожній, Я. Розенко, — заступники, А. Барановський — заст. прем. і голова державного плянування, Л. П. Паламарчук — міністер закорд. справ, і 26 інших міністрів. Голова Президії Верх. Ради — Д. Коротченко.

2. — Ювілейне свято 60-літнього існування УНСоюзу з участю гол. предс. Д. Галичина — в Торонто, Ман., Канада.

6. — Зак. Представництво УГВР повідомило про створення „Студійної Групи" науковців для розроблювання українських визвольницьких проблем. Започатковано 11 творів.

10. — Ювілейна Академія в Ню Йорку з приводу 40-ліття вимаршу Українських Січових Стрільців. Подібні Академії — в різних містах в ЗДА.

21. — Спільна делеґація УКК і ЗУАДК інтервеніювала в Іміґраційній Службі у Вашинґтоні в справі документації колишніх Ді-Пі.

28. — Помер у Джерзі Сіті, Н. Дж., парох того міста, о. Володимир Лотович, в 75 році життя, один із піонерів українського руху в ЗДА.

29. — Іміґраційна й Натуралізаційна Служба при Департаменті Справедливости остаточно позитивно полагодила справу зголошування при натуралізаційній документації України, як місця народження.

29. — Спільні наради УКК і ЗУАДК в справі оборони втікачів в Австрії, загрожених примусовою репатріяцією.

ТРАВЕНЬ

1. — Масова участь українців в Параді Льояльности в різних містах ЗДА.

13. — Канадійський міністер іміґрації Пикерсвил, у відповідь на запит посла Івана Дікура, ствердив право канадійських українців подавати при натуралізації Україну, як місце народження.

14. — Помер у Ню Йорку в 84 році життя проф. Андрій Іванович Яковлів, чільний український вчений історик і політик.

16. — Помер в таборі Ст-Мартін в Каринтії в Австрії в 77 році життя Олександер М. Андрієвський, колишній член Директорії УНР.

21. — В Ню Йорку й інших містах ЗДА — жалобні Академії з нагоди роковин трагічної смерти Гол. Отамана Симона Петлюри і полк. Євгена Коновальця.

23-27 — Наради Головного Уряду УНСоюзу на „Союзівці" під знаком „організаційних вимог і потреб". Асиґнування 13.150 дол. на різні народні цілі. Окрема резолюція про відношення до УКК.

28. — 6-ті Загальні Збори Українсько Лікарського Т-ва в Ню Йорку. Новий голова — д-р Ярослав Восвідка.

28-29. — 6-ий Збір українських ветеринарних лікарів в ЗДА у Шикаґо. Новий голова — д-р Федір Тимчук.

28-30 — 6-ий Конґрес Українців в Америці в Ню Йорку з участю 465 членів. Виступи губернатора стейту Н. Й. — Аверелла Гарримана, конґресмена Фіґена, кол. конґресмена Керстена, пані Мести й ін. Вибір нового УКонґресового Комітету на консолідаційній базі. Голова — Л. Добрянський, президент — Д. Галичин.

ЧЕРВЕНЬ

2. — 6-ті Загальні Збори Комісії Допомоги Українському Студентству (КоДУС) в Парижі. Нова Управа під головуванням проф. Ол. Кульчицького.

10-12. — 2-ий Конґрес українських студентів в Америці (СУСТА), в Колюмбійському університеті в Ню Йор-

УСЯ ЦЬОГОРІЧНА КОЛЯДА НА ДОПОМОГУ ЗАЛИШЕНЦЯМ! ПОЖЕРТВИ ВИСИЛАТИ БЕЗПОСЕРЕДНЬО ДО ЗУАДК У ФИЛАДЕЛФІЇ

UNITED UKRAINIAN AMERICAN RELIEF COMMITTEE, P. O. Box 1661, Philadelphia 5, Pa.

ПРАЦЯ УКК

(Інформація про Збори Ради Директорів, що відбулися 19-го листопада 1955 в Ню Йорку)

(1)

Останні Збори Ради Директорів відбулися 16 липня 1955 р. Від того часу набралося багато матеріялу для обговорення. І так призначено збори замість на п'ятницю вечором, на суботу по полудні. Перед Зборами Ради Директорів радила Політична Рада на свому інавґураційному засіданні. Про це засідання видано окрему інформацію.

Згідно зі Статутом УККА Рада Директорів — це найвищий керівний орган між Конґресами і складається з таких двох катеґорій членів:

1. Членів Екзекутиви — їх нараховується сьогодні 13 та
2. Членів Політичної Ради, що їх нараховується 25 виборних і 2 редакторів видань УККА, разом 27.

Отже Рада Директорів має т. ч. 40 дійсних членів. Згідно зі Статутом на Зборах Ради Директорів можуть бути приявні також Члени Ширшої Ради, але без права голосування.

Збори відкрив о год. 2.30 по полудні проф. Л. Е. Добрянський, Голова УККА і передав їх ведення Президентові Д. Галичинові, за приявности наступних Членів: а) з Екзекутиви: Батюк, Спринський, Харамбура, Лотоцька, Лисогір, Пізнак, Білинський, Миник, Робертс, Ярема; б) з Політичної Ради: Вігун, Драґан, Флис, Ґалан, Гординський, Комаринський, Левчук, Логуш, Матула, Мудрий, Новицький, Омельченко, Паливода, Павлович, Рибак, Сендзік, Стахів, Тибор, Волинець, Вовчук, Зибликевич, редактори: Чубатий і Олесницький. Директор Канцелярії: Юліян Ревай.

Неприсутніх: 5 членів Політичної Ради.

Після перечитання протоколу з попередніх Зборів, узгіднено денний порядок (19 за, 6 проти) та прийнято до відома резиґнацею п. п. Степаненка і Гайваса та прийнято на їх місця п. п. Новицького та Вігуна.

Президент Д. Галичин подав Звіт за Екзекутиву за час від 17 липня до 19 листопада 1955.

1. Засідання відбуто 25 серпня, 20 вересня, 14 і 18 листопада 1955.

2. Видано 9 Обіжних Листів під ч. ч. 1—9, між ними дуже важливі в справах передачі українських національних прапорів і про наше ставлення до відвідин різних совєтських делеґацій.

3. З політичних акцій през. Д. Галичин згадав про наступні справи:

А. Женева. а) Акція з приводу Конференції Керманичів трьох Західних Великих Держав з лідерами СССР у Женеві в липні 1955. Спеціяльний Меморіял Голови УККА проф. Л. Добрянського передано Президентові ЗДА Д. Айзенгаверові. Паралельно з цим зорганізовано й підготовано окрему акцію на терені Женеви під час тривання Конференції, заанґажовано в акцію окремих громадян місцевої української колонії, що співпрацювала з п. В. Чопиком, як висланнинником УККА і під його керуванням, за пляном і підготовою й інструкціями та засобами УККА. Поширено Меморіял УККА, розділено доставлену УККА літературу про Україну й українську справу, влаштовано зустріч з пресою, прийнято й виготовлено комунікати для преси. Акція УККА пройшла з успіхом для справи; б) Спеціяльний Меморіял УККА з приводу другої події в Женеві: Конференції Міністрів Закордонних Справ трьох Великих Держав Заходу з міністром закордонних справ СССР, у жовтні ц. р. Це — Меморіял Секретареві держав. департ. Дж. Ф. Доллесові, переданий особисто Головою УККА проф. Л. Добрянським Підсекретареві Морфі у Вашинґтоні (Секретар і його заступник не були в тому часі в столиці, і Морфі заступав Секретаря). Меморіял був видрукований (як і перший) та висланий усім Сенаторам і Конґресменам.

В. Національна Конференція для справ ЮНЕСКО в Сінсінати. Вислано двох Делеґатів: проф. Грановського і проф. Дудру. Інформацію проголошено в пресі. Докладне звідомлення буде надруковане і доручене всім Членам.

В. АКВВ. Після розмов з Президентом АКВВ п. Сарджентом у Ню Йорку, прийшов обмін листами між Головою УККА і Президентом АКВВ п. Сарджентом. Відповідь на останній лист п. Сарджента є під розглядом.

Г. У справі створення Американського Комітету (чи Ради) для поневолених народів, відбуто конференції з представниками американських краєвих організацій різних національних груп і у висліді того Екзекутива покликала окрему п'ятичленну комісію, щоб вона розглянула проєкт платформи і згодом випрацювала проєкт Статуту. До Комісії покликано: п. п. Ярему, Пізнака, Робертса, Батюка, Білинського та Олесницького.

Ґ. Відзначення 50-ліття І. Конґресу Недержавних Народів б. Росії. Цей Конґрес відбувся на початку грудня 1955 року. Ухвалено провести підготовні заходи для спільного виступу всіх національних груп підсовєтських народів а також і балтійців. Зібрання й підготову матеріялів доручено ред. Сагайдачному.

Д. Нав'язано контакт з Президентом АФП п. Міні. Нагодою для цього став виступ Президента АФП, що правильно поставився проти пропаґування коекзистенції та відкинув плян вислання делеґації Юнії до Москви. Обмін сердечними листами може стати початком дальших контактів.

Є. В часі Конференції 4 міністрів закордонних справ у жовтні ц. р. в Женеві, вислано телеграму Секретареві Дж. Ф Доллесові в справі звільнення в СССР політичних в'язнів, виказуючи, що т. зв. амнестія — це обманювання західнього світу, і вимагаючи дійсного звільнення всіх політичних в'язнів. Щоб поширити акцію УККА, зорганізовано вислання таких телеграм від усіх крайових національних груп підсовєтських народів.

И. Крім участи представників Конґресового Комітету в різних українських імпрезах при різних нагодах наші репрезентанти брали також участь у великих, поважних імпрезах американських установ, якими вважаємо не тільки Національну Конференцію для справ ЮНЕСКО, чи попередні Конференції Університету Колґейт, або Університету у Вашинґтоні, але й Все-Американської Конференції Поборювання Комунізму, що відбувалася в Шикаґо. У цих нарадах від УККА брали участь: Голова, проф. Л. Добрянський, проф. Р. Смаль - Стоцький й І. Дужанський. Крім них — також поважна кількість представників наших місцевих Організацій. При цій нагоді представники УККА влаштували репрезентаційне прийняття для членів різних американських організацій, учасників нарад. У прийнятті взяв участь і Президент АФП — Міні.

И. 28-а Річна Конференція Католицького Об'єднання для Міжнародного Миру у Вашинґтоні вітала двох репрезентантів УККА: Голову Добрянського й Екзекутивного Директора Ярему. Їх виступи в українській справі — чи то в доповідях, чи в дискусії — викликали спонтанні аплявзи приявних делеґатів.

К. В імпрезі Жіночої Інтернаціональної Ліґи для Миру і Свободи 25 жовтня 1955 р. від УККА брала участь віце-президент п. Олена Лотоцька. Імпреза відбулася в Ню Йорку, в готелі „Комодор".

Л. У вересні 1955 р. Конґресовий Комітет вислав своїх заступників на Конференцію в справах Горожанства у Вашинґтоні. У цій важливій конференції брали участь: п. п. Добрянський і Скубік.

М. Заснування Американського Музею Іміґрації. В урочистості, що відбулася на острові, де є Статуя СВОБОДИ, брали участь п. п. Д. Галичин, М. Пізнак, а крім того окрема група в національній ноші. Розбудування взаємин з Музеєм щодо приміщення українських експонатів про вклад української іміґрації до Американської культури, є в ході.

Н. 100-ліття уродин колишнього Президента В. Вилсона. УККА запрошено до участи в цілодержавному Комітеті для відзначення цих роковин. Святкування заплановане в наступному році. Відповідні інформації та інструкції для Відділів будуть видані завчасно. Передбачається творення місцевих комітетів із американських організацій та представників національних груп.

О. Виконано з боку УККА інтервенцію і вислано відповідні телеграми в справах, невідповідного параграфу в проєктованому Мировому Договорі для Австрії, що його хотіла Москва переформувати з метою отримання права на примусову репатріяцію кол. громадян Совєтського Союзу. На ці телеграми, що їх УККА вислав до високого комісаря для утікачів при Об'єднаних Націях з осідком в Женеві, до секретаря державного департаменту Ф. Л. Доллеса та до голови американської делеґації при Об'єднаних Націях, — К. Ладжа, Конґресовий Комітет отримав доброзичливі відповіді.

П. Вислано спільну телеграму до тих Сенаторів і Конґресменів та інших Американських Достойників, що відвідали Совєтський Союз і після повороту уважали потрібним виголошувати похвали на адресу московського режиму, забуваючи на мільйони поневолених народів. Цю телеграму, крім УККА, підписали також репрезентації інших поневолених народів.

4. Підготова, скликання та переведення нарад різних Комісій забрало немало часу. До нині не відбула нарад тільки Комісія для високошкільних справ. (Не повелося устійнити реченця, що найкраще відповідав би Членам цієї Комісії).

Поодинокі Комісії відбули свої наради в наступному порядку: Статутова — 21 жовтня, Фінансова й бюджетова — 18 серпня; Публукацій та Інформацій — 30 вересня та 21 жовтня; Організаційна і Членська — 9 і 14 жовтня; Американських справ — 28 жовтня; Господарська й соціяльна — 28 жовтня; Культурно - освітня — 13 жовтня; Робітничих і Юнійних справ — 22 жовтня; Верифікаційна — 22 жовтня.

Крім тих Комісій діє автономно Шкільна Рада, що провадить догляд та допомагає в організації шкіл та курсів українознавства, видає шкільні підручники та потрібні шкільні друки.

Контрольна Комісія та Апеляційна Рада — не мали засідань.

5. Публікації: В справі „Українського Бюлетеню". Екзекутива затвердила рекомендації Комісії щодо передання редакції „У. Б." п. Р. Олесницькому та устійнила його гонорар.

(Закінчення буде).

ВІСТІ З УКРАЇНИ

(За совєтською пресою і радіом)

„ДЕНЬ ПОЕЗІЇ" В КИЄВІ

Спілка совєтських письменників України разом з „Книготоргом" перевела 20 листопада в Києві „День поезії". Як подає „Радянська Україна', „понад сорок поетів, які живуть і працюють в столиці республіки, зустрілися з своїми читачами." За прилавками книгарень вони продавали свої книжки, охочим надписували автографи і вислухували претенсії та побажання своїх читачів. Це був уже другий „День поезії', що його перевела на Україні Спілка совєтських письменників. Перша така зустріч поетів і покупців відбулася в Харкові. Треба думати, що всі ті „Дні поезії" і алярмуючі статті в сов. пресі книготорговельних працівників є спробою побороти пасивний спротив українського підсовєтського читача проти пропаґандивної макулятури, званої „літературою соціялістичного реалізму".
тичного реалізмуП.

„ПІОНЕРСЬКІ ГЕКТАРИ" КУКУРУДЗИ

Щоб зреалізувати „геніяльний" проєкт Хрущова про вирощування кукурудзи, як основної сільсько - господарської культури, на Україні, змобілізовано всі засоби пропаґанди і аґітації. Поза натиском на колгоспників і міське населення, останнім виходом є притягнення до цієї справи школярів. Як подає „Радянська Україна" (7 грудня ц. р.), „на заклик ЦК ВЛКСМ до комсомольців, комсомолок і всієї сільської молоді — взяти участь у вирощуванні високих врожаїв кукурудзи — палко відгукнулись піонери й школярі України". Як уже там вони не відгукнулись, в кожному разі з наказу партії по всіх колгоспах виділено для школярів т. зв. „піонерські гектари". Минул. року по Україні школярі вирощували кукурудзу на площі понад 53 тисячі гектарів, в тому числі гібридну кукурудзу на площі 6 тисяч гектарів. Тільки в Сталінській області на „піонерських гектарах" працювало понад 75 тисяч учнів, у Хмельницькій — 34 тисячі, в Тернопільській — 24, Кіровоградській — 21, Вінницькій — 16. Експлюатацію дитячої праці в урядових постановах оправдується тим, що, мовляв, „участь школярів у вирощуванні кукурудзи та інших (!) культур має велике виховне значення і привчає їх для майбутньої роботи в сільському господарстві".

ВИКОНАЛИ СВІЙ ОБОВ'ЯЗОК

У цій рубриці друкуємо з признанням і подякою імена тих громадян, що прислали свою пожертву на фонд дитячого журналу „Веселка".

СПИСОК Ч. 34.

С. Вінярський, Петерсон	$3	В. Осташ, Елмайра	1
Є. Боднаренко, Трентон	2	І. Брила, Ню Йорк	1
М. Диміцький, Фила.	2	Н. Вишневський, Ню Йорк	1
Е. Гречило, Асторія	2	Т. Шпіло, Гакестави	1
І. Сердюк, Ню Йорк	2	М. Шкодин, Байон	1
С. Гамкало, Байон	2	І. Дубек, Джерзі Сіті	1
А. Проскурня, Нюарк	2	Г. Лозенко, Нюарк	1
І. Поребатюк, Трентон	2	А. Загута, С. Плейнфілд	1
І. Єдинак, Флорал Парк	2	М. Волосянський, Бруклин	1
Г. Добуш, Банд Брук	2	О. Турянська, Нюарк	1
Г. Кривий, Байон	2	Л. Матвіїшин, Ню Брансвік	1
Т. Максимів, Клівленд	2	В. Ядловський, Ґарфілд	1
П. Телешевський, Стейтен Ай.	2	М. Шинкарчук, Трентон	1
І. Кукурба, Шикаґо	2	Т. Ступницький, Ню Берлін	1
А. Левенець, Асторія	2	Ф. Б., Ню Йорк	1
М. Микитишин, Бронкс	2	Д. Телчин, Ню Йорк	1
П. Хребов, Елизабет	2	А. Бриньковський, Ню Йорк	1
Д. Забігач, Бунтон	2	С. Савицький, Мейплевуд	1
А. Бурдяк, Шикаґо	2	Д. Країло, Клівленд	1
А. Букшований, Байон	1	О. Федишин, Бруклин	1
Н. Пігура, Нюарк	1	Разом	$ 65.00
М. Зельвак, Перт Амбой	1	Раніше проголошено	$ 6,641.56
М. Гарасевич, Нюарк	1		
Н. Шайнок, Нюарк	1		
С. Подольський, Асторія	1	Разом	$ 6,706.56

КИЇВСЬКА МІСЬКА ПАРТІЙНА КОНФЕРЕНЦІЯ

18 грудня у Києві відбулася міська партійна конференція, на якій із звітною доповіддю виступив секретар міського комітету партії Синиця. Після голосних цифр і заяв про „виконання й перевиконання" плянів почалися дискусії, в яких викрито „серйозні недоліки в керівництві промисловістю". Окремі промовці відзначали, що „партійні організації замало цікавляться економікою підприємств, недостатньо дбають про впровадження нової техніки, не узагальнюють і не поширюють досвіду новаторів". Слухняно виконуючи накази Москви, промовці й собі „гостро критикували роботу будівельних організацій", які, мовляв, допускаються надмірностей у проєктуванні та спорудженні нових будинків". А ще вказували делеґати конференції, що „ідеологічна робота ведеться у відриві (!) від насущних завдань комуністичного будівництва".

БАЛАМУТСТВО З „АМБАСАДОРАМИ" ІЗ КИЄВА

(Закінчення зі стор. 2).

си до Об'єднаних Націй, З'єдинені Держави тим самим визнали ці держави (Український Квартальник, Ню Йорк, Н. И., Том XI, ч. 1, 1955).

Проте, відомо, що ані зміна конституції СССР, ані чартер Об'єднаних Націй, ані евентуальний обмін амбасадорами, ані сателітський статус — на ділі ні в чому не змінять становища України та Булоруси так довго, поки вони будуть під большевицькою диктатурою Кремлю.

Аж коли Україна і Білорусь статуть насправді вільними й незалежними республіками, значить, коли неволя й верховлада большевицької диктатури й терору скінчаться — аж тоді може бути мова про дійсне, фактичне, правне і безпосереднє визнання цих двох націй Америкою та іншими державами. І цей процес не потребує спеціяльної „легкости", просто тому, що не було б тоді жадних труднощів та перешкод. Тільки пригадаймо, що большевики мусіли чекати 16 років (1917-1933), поки Америка визнала їхню владу, тоді як навіть маленькі демократичні республіки, Естонію, Латвію й Литву, дармащо вони довгий час були складовими частинами Росії, Америка визнала по змозі якнайшвидше — і визнає їх і досі, не зважаючи на те, що большевики, які теж визнали були незалежність цих республік, наново напали на них збройною силою, захопили і знову влучили до Совєтського Союзу.

ку. Новий голова: Олег Федишин.

11. — Перша в Америці й світі українська телевізійна програма, надана з Бриджпорту (Конн.) і Нюарку (Н. Дж.), — організатор Р. Маринович.

18. — Річні Збори УВАН в Ню Йорку. — Видання альбому: „Свята Софія в Києві" проф. О. Повстенка.

18-19. — 8-ма Конвенція Українсько - Американських Ветеранів на „Союзівці". Головою знову: Ол. Прончик.

19-20. — Відкриття і посвячення оселі СУМА в Спрінґ Ґлен, Н. И.

20. — Демонстрація українців в Сан Франсіско з нагоди ювілейної сесії ОН — проти совєтської делеґації.

26. — Посвячення в Ню Йорку площі під будову нової школи, що має постати коштом 1.600,000 долярів.

28. — Маніфестація Дня Національної Єдности біля Статуї Свободи в Ню Йорку з участю української делеґації під проводом голови УНС Д. Галичина. Український прапор між 34 нац. прапорами.

29-30. — 11-ий Собор Української Греко-Православної Церкви в Канаді з участю митрополита Іларіона (Огієнка) й архиєпископа Михайла.

Криза в УНРаді. Зречення голови УНРади інж. О. Бойдуника і керівника ресорту закордонних справ Д. Андрієвського. ОУН і УНДС в опозиції. Більшість: УРДП, СУС і УНДО.

ЛИПЕНЬ

1. — Помер в Оберферінґу в Німеччині Ілько Попович в 73-му році життя, чільний український громадський діяч.

1-3. — З'їзд Молоді Українських Націоналістів (МУН) в Содбури, Онт., Канада. Голова: Ілля Поворозник.

2-3. — З'їзд колишніх вояків УПА в Ню Йорку. Створення „Об'єднання кол. вояків УПА в ЗДА". 1-ий голова: Петро Миколенко з Дітройту.

7. — 500 українських прочан під проводом арх. І. Бучка у Люрді, Франція.

— Приїзд першого транспорту іміґрантів до ЗДА за РРА, — м. ін. група 63 українців, приїхавших заходами ЗУАДК.

— Участь делеґатів УКК в 7-ій Конференції в справі закордонної політики ЗДА, в Гемилтоні, Н. И.

16. — Проф. Євген Гловінський зрікся заступництва голови УНРади.

17-24. — Численна участь українського католицького духовенства (м. ін. еп. Ізидор Борецький з Канади) на 36-му Міжнародному Евхаристійному Конґресі в Ріо де Жанейро.

20. — Представники УКК, ВО УНР і ЗП УГВР відбули в Женеві, з нагоди тамошньої конференції голів 4-х великодержав, пресову конференцію.

30-31. — Традиційна щорічна „Пластова Зустріч" в оселі Іст Четгем, Н. И.

31. — Загальне Зібрання Інституту для студій історії й культури в СССР в Мюнхені, Німеччина. Голова Наукової Ради: проф. Борис Мортос.

СЕРПЕНЬ

Архиєпископи й Єпископи Української Католицької Церкви в ЗДА, Канаді й Европі вислали спільне Пастирське Послання з нагоди 1,000-річчя християнства в Україні.

3. — „Український Самостійник" з Мюнхену подає, що в Києві розстріляно в 1946 р. ген. Віктора Курмановича. Микола Залізняк помер в 1950 р. в тюрмі в Одесі, а Василь Вишиваний в 1951 р. в тюрмі в Києві. Всіх вивезено в 1954 р. з Відня.

— Канадійський уряд призначив одним із 13 нових сенаторів Канади — українця з Вінніпеґу, 44-літнього Василя М. Вала.

3-31. — Другий курс українознавства на „Союзівці".

4-7. — 5-ий Світовий Конґрес СУМ'у. Голова: Фіс з Німеччини.

7. — Українська демонстрація у Мінneаполіс, Мінн., проти делеґації совєтських „хліборобів".

10. — Така сама демонстрація в Дітройті, Миш.

20-14 серпня — Подорож екз. дир. ЗУАДК-ту, д-ра В. Ґалана по Европі в справах переселення еміґрантів до ЗДА і допомоги залишенцям.

21-27. — Процес перед військовим судом у Варшаві проти 5 членів УПА і розстріляння трьох (Камінський, Гойсан і Лихолат).

24. — Український промисловець Василь Джус купив для Українського Інституту Америки палац „Стайвезан" на 5 евеню і 79 вул. в Ню Йорку на центр культури.

26-27. — 4-ий Великий Збір українських націоналістів в Мюнхені, Німеччина. Проголошення „Деклярації".

30. — Акція УНСоюзу в справі допомоги українським поводянам в Америці.

ВЕРЕСЕНЬ

— Український Архів-Музей в Шикаґо закупив дім на Вест Шикаґо Евеню.

— У Вінніпеґу, Монтреалі, Віндзорі і Лондоні в Канаді — українські демонстрації проти делеґації совєтських „хліборобів".

3-4. — 3-ий з'їзд українських інженерів із ЗДА і Канади в Торонто, Онт., Канада.

— 5-тий Ювілейний З'їзд Об'єднання Демократичної Української Молоді (ОДУМ) в Ню Йорку. Голова: Богдан Марущак.

— 4-тий Загальний З'їзд Братства кол. вояків 1-ої Української Дивізії УНА в ЗДА, в Нюарку (Н. Дж.). Голова: І. Скіра.

— 3-ий Крайовий З'їзд Пласту в Ню Йорку. Голова: Крайової Пластової Старшини — Богдан Кравців.

— 22-га Конвенція Ліґи Української Молоді Північної Америки в Питсбурґу, Па. Голова: Володимир Губчик (Дітройт).

3-5. — 4-ий Американський Здвиг СУМА в Спринґ Ґлен, Н. И. з участю 3.500 осіб.

4-5 — 11-та Конвенція Союзу Українок у Филаделфії. Голова: Олена Лотоцька.

5. — Урочистість 1,000-річчя Християнства в Україні в Стмфорді, Конн.

7. — Делеґація УНСоюзу інтервеніювала в Державному Департаменті в справі політики „непередрішенства".

ЖОВТЕНЬ

5-денна конференція Паризького Бльоку закордонних державних центрів, у Мюнхені, Німеччина.

Німецькі поворотці з совєтського полону привезли вістки про керівну ролю українців серед політ. в'язнів в совєтських кацетах.

Нова організаційна схема НТШ. Президент: проф. д-р Роман Смаль-Стоцький (ЗДА), генеральний секретар проф. Вол. Кубійович (Франція).

1. — Річні Загальні Збори Об'єднання Українських Лісників і деревників (ОБУЛІД) в Ню Йорку. Голова: інж. Петро Плесецький.

5. — Ярослав Стецько, голова АБН, виїхав з Еспанії літаком на Формозу.

7. — Помер у Скрентоні, Па., у 61 році життя Остап Павлів-Білозерський, журналіст-письменник і громадський діяч.

16. — В Ню Йорку й інших містах ЗДА Академії з нагоди 35-річчя Зимового Походу.

18. — Полк Вол. Кедровський призначений керівником Українського Відділу „Голосу Америки".

19. — Інтервенція проф. Лева Добрянського у державного підсекретаря Роберта Морфі у зв'язку з Женевською конференцією міністрів закордонних справ. Вручення меморіялу.

— Помер в Тарзані, в Каліфорнії, у 41 році життя Іван Годяк, чільний українсько-американський фільмовий артист.

23. — Урочисте відсвяткування у Филаделфії 50-ліття тамошньої „Просвіти".

— Турне Капелі Бандуристів по ЗДА і Канаді.

21. — Участь української делеґації на святкуванні 10-річчя ОН в міському ратуші в Ню Йорку. Український прапор між іншими прапорами.

28. — Американська розвідка заарештувала в Берліні під закидом шпигунства українського журналіста Бориса Левицького.

30. — 25-річчя тижневика „Новий Шлях" у Вінніпеґу, Ман., Канада.

— Депеша УНС, УКК та інших організацій до держ. секретаря Дж. Ф. Доллеса до Женеви в справі українських в'язнів в совєтських кацетах.

ЛИСТОПАД

Святочні Академії з нагоди 1-Листопадового зриву.

1. — Молитви в Америці й Европі з нагоди 25-річчя знищення Української Автокефальної Православної Церкви і 10-річчя ліквідації Української Католицької Церкви та ув'язнення ґреко-католицьких владик.

3-5. — Участь делеґації УКК в Конференції Американської Національної Комісії для ЮНЕСКО в Синсинаті, Огайо.

4-5. — Участь української делеґації у Всеамериканській Конференції для боротьби з комунізмом, у Шикаґо, Ілл.

5. — Святкування 50-річчя зорганізованого українського життя в Ню Йорку, в готелі Статтлер, Ню Йорк.

10-11. — 17-та Конвенція Ліґи Української Католицької Молоді в Ню Йорку.

12. — 5-ті Загальні Збори ЗУАДКомітету у Филаделфії. Голова: д-р В. Галан.

16. — Приїзд до ЗДА інж. О. Бойдуника, чільного діяча ОУН.

26. — Збори Професорської Колеґії Українського Вільного Університету (УВУ) в Мюнхені. Ректор: проф. Микола Василів.

ГРУДЕНЬ

10-11. — 8-мі Загальні Збори Т-ва Українських Інженерів в Ню Йорку, голова: інж. Роман Волчук.

Відзначено 65-ті уродини і 40-ліття діяльности полк. Андрія Мельника, голови ПУН.

Передача через „Радіо Визволення" в Мюнхені вістки про масакру 500 українських жінок-в'язнів у таборі в Караґанді на Сибірі літом 1955 р.

Купуйте в підприємствах, що оголошуються в „Свободі"

КОМУНІСТИЧНІ ДЕМОНСТРАЦІЇ НА КИПРІ



Грецькі комуністи на Кипрі висилають жінок і дітей, щоб вони демонстрували за звільненням їхніх батьків і чоловіків, — комуністичних провідників, ув'язнених за виликування заворушень й організування сутичок.

---

†

Ділимося сумною вісткою з Рідними і Знайомими, що дня 22-го грудня 1955 р. несподівано упокоївся в Бозі наш Найдорожчий Муж, Батько і Дідо

бл. п. Олександер ЗАХАРЧУК

замешкалий в R. D. #2, Cherry Valley, N. Y. Покійний син Софії і о. Михайла Захарчука, роджений 28-го лютого 1901 р. в Олієві. До війни жив в Ярчівцях повіт Зборів, Зах. Україна. Відтак Plattling і Mittenwald — Німеччина. До Америки прибув 1948 р.

Похорон відбувся дня 24-го грудня 1955 р. з похоронного заведення Ottman Funeral Home в Cherry Valley, N. Y.

Вічна Йому Пам'ять!

Горем прибиті:
ЕВСТАХІЯ — дружина
МИХАЙЛО — син
ІРЕНА — синова
ОРЕСТ — внук

Кошти прожитку залишаться без змін і в 1956 році

Вашингтон. — Заступник комісара із „Статистичного Відділу в департаменті праці пані А. Джой Вікенс заявила, що, згідно з дотеперішньою тенденцією, кошти консумційних товарів і в 1956 році не будуть збільшуватися і залишаться на рівні цього року. Пані Вікенс заявила, що стабільність цін коштів прожитку передбачається тільки тоді, коли буде мир. Ціни на окремі консумційні товари зможуть щено мінятися в окремих місяцях 1956 року, але в загальному індекс цін на консумційні товари буде без більших змін, і зможе збільшитися найвище на одну третю одного відсотка. На думку пані Вікенс збільшитися можуть видатки на лікарську опіку, али не повинна зростати ціна на комірне. Ціни на харчі мають залишитися ті самі, які були і в 1955 році. Секретар торгівлі Сінклер Вікс і секретар скарбу Джордж Гомфрі заявили, що 1956 рік може бути кращим роком від попереднього року, але це залежить найбільше від довір'я населення.

В південних стейтах організується група для втримання расової окремішности

Мемфіс, Теннессі. — В місті Мемфісі, Тенн., відбулися секретні збори делеґатів із 12 південних стейтів, на яких нараджувалися над тим, як поборювати скасування расової дискримінації в тих стейтах та, як делеґати висловлювалися, — „поборювання всіх змагань, які йдуть в тому напрямку, щоб знищити Конституцію". Демократичний сенатор Джеймс О. Істленд заявив у своїй промові, що ця новозорганізована група мусить „поборювати рішення Найвищого Суду ЗДА в справі скасування расової окремішности в школах і зарядження в справі скасування дискримінації на залізницях і автобусах". Він також закликав поборювати працю крайового Товариства для Поступу Кольорових Народів. В цих зборах брали участь ще й інші демократичні сенатори і конґресмени та деякі губернатори з південних стейтів.

Одна третя всіх нових іміґрантів замешкує в Нюйоркськім стейті

Ню Йорк, Н. Й. — Голова Нюйоркської Стейтової Комісії для Справ Втікачів І. Любін повідомляє, що одна третя всіх нових іміґрантів, які прибувають до ЗДА на основі закону з 1953 року, замешкує в Нюйоркському стейті. Він заявив, що організуються окремі підкомісії в Олбані, Бінґгемтоні, Боффало, Оґденсбурґу, Рачестері, Сиракюзах і Ютиці, які мають дбати про те, щоб знайти спонсорів для нових іміґрантів (працю і мешкання). Досі на основі закону з 1953 року прибуло до цієї країни 51.317 нових іміґрантів, з того 18,800 замешкали в стейті Ню Йорк. Голова Комісії Любін заявив, що якщо нові іміґранти прибуватимуть в такому самому темпі, що й досі, то 100,000 іміґрантів із загального числа 209,000 не зможуть прибути до цієї країни до кінця 1956 року.

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ УНС

БАВНД БРУК, Н. ДЖ. — Б-во св. о. Николая Відд. 344 повідомляє всіх членів місцевих і позамісцевих, що річні збори відбудуться в неділю, 8-го січня, о год. 4-ій попол., в залі де звичайно. Буде вибір управи на 1956 рік, тому присутність обов'язкова. — Г. Геба, секр.

ЙОНҐСТАВН, О. — Б-во св. І. Хрестителя Відд. 230 повідомляє всіх своїх членів місцевих і позамісцевих, що річні збори відбудуться в неділю, 8-го січня, о год. 2:30 попол., в своїй залі 914 Френклин Евеню. Проситься всіх членів прийти і вислухати звітів відділових урядників за цілий рік та рівнож звіт залі і клюбу де Вам звітує контрольна комісія, та буде вибір нової управи на 1956 рік. Отож обов'язково кождий член має бути на тих зборах. Неявившийся член на тих зборах підлягає карі після річної ухвали. — М. Мушинський, предс.; Д. Войтович, кас.; І. Павловський, секр.

† Посмертні Згадки

ОЛЕЩУК СТЕПАН — довголітній член УНСоюзу Відд. 92, Т-ва І. Франка в Портленд, Ореґан, помер 18-го грудня 1955 р., на 73 році життя. Покійний походив з села Макаківка, пов. Борщів, Галичина. Залишив у смутку дружину Агафію та п'ять дочок, сім внуків та трьох правнуків. Покійний був похований на Rose City Cemetery в Портленд, Ореґон. — В. Й. П.!
В. Свічкар, секр.

ПАВЛІНА МАДЯК, довголітня членка Т-ва „Клюб Поступовий" Відд. 70 УНСоюзу в Джерзі Сіті, померла 16-го грудня 1955 р., проживши 76 р. Походила з Зах. України. Оставила трьох синів, дві дочки, 16 внуків і 6 правнуків. Похорон відбувся з погребового заведення 20-го грудня до Церкви св. Петра і Павла. Поховано на цвинтарі св. Імени в North Arlington, N. J. — В. Їй П.!
П. Костик, секр.

ІЛЬКО САЛАНЧАК, член т-ва Запорозька Січ Відд. 388, в Честер, Па., помер несподівано на удар серця 16-го грудня 1955 р., в 69 р. життя. Покійний походив зі села Мокрини, пов. Самбір Новий. Вступив до Союзу 1923 р. Полишив в смутку дружину Розалію, 5 дочок Анну, Марію, Олену, Людвінку і Розалію і 5 внуків. Похорон відбувся 20-го грудня з похорон. заведення до Укр. Правол. Церкви Преч. Діви Марії при участи Родини, Членів, Парафіян і Громадян У. Н. Дому. Покійного поховано на вічний спочинок на цвинтарі Lawn Craft. — В. Й. П.!
Є. Воловняк, секр.

ЙОСИФ КАТУЛЬКА, член Укр. Зап. Т-ва „Дністер", Відділ 361 УНСоюзу в Ню Йорку, помер 28-го листопада 1955 р. Бувший секретар і організатор Відділу 48. Покійний родився в селі Воля Сеньковa, пов. Сянок, Зах. Україна. Полишив в смутку дружину Катерину, дочок Анну, Катерину, Марію, Христину і Емілію, синів Йосифа, Григорія і Василя, 22 внуки і 2 правнуки. Похорон відбувся 29-го листопада. — В. Й. П.!
Уряд Т-ва Дністер

ТАРЗАН, ч. 3597. Представляє.

Найближчого дня „Пляза де Торро" була вщерть набита. Люди були гарячково зворушені попередньою боротьбою з биками.

Раптом гробова мовчанка запанувала в юрбі, коли сеньйор Лазар підвівся в урядовій льожі.

— Це важлива хвилина, — почав він. — Ось доброволець, який боротиметься з найдикішим у світі биком!